

ORKDAL

Nr 3 — 1992

menighetsblad

Helse- og sosialsjef Jørgen Indergård:

«Vi må sette grenser»

Kva har alkoholbruken å seie for orkdalingane? - Vi spør helse- og sosialsjef Jørgen Indergård.

— Vi veit ikkje kor mye pengar som vert brukt til alkohol her som fører til direkte skade. Det vi veit er at alkohol valder stor helseskade og er skuld i store sosiale problem. Det som bekymrar meg mest er den store illegale alkoholmarknaden, og ikkje minst dei unge brukarane. Dei har ikkje problem med å skaffe seg heim Brent. Dette er sterke saker som gjer at vanedanning skjer fortare enn ved andre typar alkohol.

Det er viktig at foreldra er merk-same på kva som går føre seg på «lokalet». For eit par år sidan var eg sjøl med som festvakt. Det er stort sett ungdomar frå 14 til 17 år som dominerer på desse festane. Det er

alt for dårleg kontroll av dei som sleppes inn og med det som foregår inne.

Vi ønskjer å ta fatt i desse festane, for å byrje ein stad. Vi vil ta kontakt med dei som arrangerer desse festane. Det er vanskeleg eller uriktig av oss å stoppe dei, men vi vil at dei skal få eit anna innhald, så det ikkje meir blir veiving med og knusing av flasker.

Ellers kan og bør den jamne mann og kvinne vere meir påpasselege sjølve, at vi ikkje legaliserer alt. Som foreldre bør vi setje grenser, — i huset og likeeins få med fleire til å setje generelle grenser, t.d. at de ikkje tillet at det arrangerast slike festar.

MASØ

Temanummer om alkohol

Vi møter følgende personer:

Lensmannsbetjent
John Ivar Evjen

Overlege
John Langtind

En som har kjempet med alkohol;
Bjørn Buan

Smånytt om mangt

KULTURKVELD - SANGKVELD

Fredag 10. april blir det en større kulturkveld/sangkveld i Svorkmo Misjonshus. Kåre Rogstad kommer som kåsør og Orkdal Songlag m.m. kommer og synger. Og så blir det utlodning av mange fine gevinster. Det er igang en større utlodning for å skaffe midler til Misjonshuset. Sammen med kulturkvelden håper en at en kan oppnå et bra resultat.

UTFARTSDAG FOR ORKANGER MENIGHET

Søndag 22/3 kl.12.00 blir det sportsandakt på Ulvås-hytta for de som er så spreke å komme seg opp dit.

Palmesøndag reiser hele menigheten til Søvasskjølen Fjellkirke. De som trenger skyss, kan ringe M. Mogstad:81 331/81057. Ta med mat, eller kjøp når du kommer opp!

NB: På Søvasskjølen begynner alle gudstjenestene kl 11.00 denne vinteren.

BIBELDAG PÅ ORKANGER

Søndag 15.mars kl.11.00 blir det markering av bibeldagen i Orkanger kirke. Det blir utdeling av NT til alle 4.-klassinger, og det blir sanger av og for de små. Ta med hele familien og kom.

STORFAMILIEGUDSTJENESTE

Søndag 22. mars kl 15.00 blir det en litt annerledes gudstjeneste i Moe kirke. Vi kaller gudstjenesten for STORFAMILIEGUDSTJENESTE fordi de aktive i denne gudstjenesten spenner over et stort aldersspekt. Konfirmantene vil stå sentralt i oppgaver i gudstjenesten. Geitstrand Barnespel synger. Likeledes vil alle ungdommene i Orkland stille opp i et kor. Og alt tyder på at Miniklang også vil delta. Etter gudstjenesten er det kirkekaffe i kirka.

Kristne måteholdsfolk er «farlige»

- Kristne måteholdsfolk er «farlige». Kan presten ta en øl, kan vi ta ti. Denne argumentasjonen har jeg møtt, og flere kristne bør ta et klart avholdsstandpunkt, og kristne bør være pådrivere i alkoholdebatten.
Rune Larsen, artist

DÅPSLYS

Alle fire menigheter vil om kort tid innføre ordningen med dåpslys. Det vil si at ved hver dåp tennes det et spesielt dåpslys for hvert barn. Dette lyset får dåpsbarnet med seg hjem, og skal da tennes hjem-

me på dåpsdagene. Lyset er stort og har tolv symbol, som forklares gjennom et veiledningsark. Denne ordningen er en hjelp til familien til å kunne huske hva som skjedde i dåpen, og feire dåpsdagen de neste tolv årene.

BISKOP FINN WAGLE TIL SVORKMO.

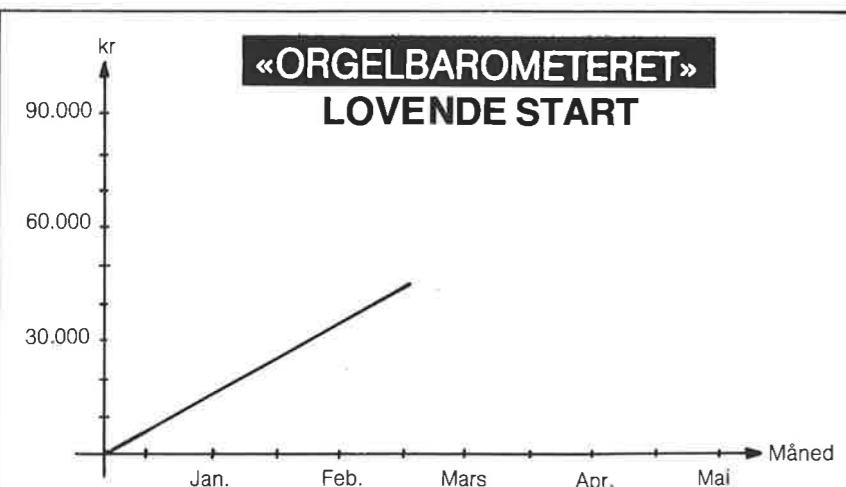
Søndag 15. mars kl.19.30 kommer biskop Finn Wagle for første gang som biskop til Orkdal prestegjeld. Han kommer da som taler på Menighetens årsfest i Svorkmo Misjonshus. Orkland Menighetsråd håper at et stort antall orklendinger kommer for å hilse på og lytte til sin nye biskop. Biskop Finn Wagle er en meget interessant person å bli kjent med og lytte til. Det blir med gode sangkrefter. Årsfesten er selvsagt åpen for alle fra hele Orkdal.

«Alkohol er en så nedbrytende og farlig gift, ikke bare rent fysisk, men i samfunnet, i hjemmet og på arbeidsplassen — at jeg ikke ser noen mening i å gi alkoholen plass i samværsformene. Alkohol kan best sammenlignes med livsfarlige basiller, både på samfunnet og på kroppen, og da synes jeg den beste måten å isolere basillene på, er avhold.

Jeg vil gjerne presisere at avholds-sak for meg ikke er noe som begrunnes i kristendommen direkte, som om det skulle være et vilkår for å være kristen. Men det er en følge av kjærlighetsbudet: Det å være avholdsmann gagnar meg selv og mine medmennesker best. Dette vil jeg også anbefale andre kristne å tenke over».

Biskop Kristen Kyrre Bremer til Blå Kors-bladet

ORGELAKSJONEN

Oppslutningen om «orgelaksjonen» har vært spontan og hjertelig. Svært mange har reagert og saldoen på orgelkontoen blir større for hver dag som går. Den 20.febr. hadde saldoen passert 45.000 kr. Med andre ord en meget fin start. Vi minner igjen om vårt postgironr. som er 0814 4611463 hvor vi fremdeles tar imot gaver. Takk!

Du har ansvaret!

Alkoholen er blitt et alvorlig problem i Norge. Kanskje langt alvorligere enn vi er klar over. Noe må gjøres snart! Det er en som har sagt det slik: Hadde alkoholen kommet samtidig med narkotika til landet vårt hadde det blitt like sterke straffer å nyte alkohol som narkotika.

Hva skal vi gjøre?

Det blir kastet fram mange positive tanker om hva vi bør gjøre for å skape et alternativ som hindrer ungdommen å gå til grunne i alkohol. Men jeg er overbevist: Vi maktet aldri å skape det gode alternativ, før de voksne blir gode eksempel. *Ditt forbilde er sterkere enn du aner.* Det beste du som mor og far kan gjøre for å hindre at dine barn går til grunn eller skades av alkohol, det er å selv avsky giften og vise et klart avholdsstandpunkt.

Vi må løfte opp avholdssaken.

Sosialkanalen på TV viste for kort tid

siden: Barn som vokser opp i hjem der alkohol blir brukt med måtehold, vil bruke langt mer alkohol enn sine foreldre. Ja, disse barna har lettere for å ta i bruk sterkere narkotiske stoffer. Det står ikke noe klart i vår Bibel om dette å være avholdsfolk. Men vi er satt inn i en sammenheng der vi skal ta vare på vår egen helse og våre medmenneskers helse. Derfor bør det ikke være tvil om at det mest bibelske er å være avholdsfolk.

Bertel Aasen

ORKDAL MENIGHETSBLAD

Redaktør: Bertel Aasen
Redaksjonsmedlemmer:
Marie L. Fagerholt
Margit Sødahl Hellstrøm
Asbjørn Nyborg

Trykk: Fagerli Offset AS
7330 Svorkmo - Tlf. 84 440

RUSMISBRUK

Temaet er aktuelt. Media har det oppe til debatt med jevne mellomrom. Også i det siste har problematikken vært belyst i TV, radio og aviser.

Har det noen hensikt? Blir problemene mindre når de blir debattert? Hjelper det noen at de stygge tallene kommer på bordet?

— Forhåpentligvis!

Det en ønsker er naturligvis å be folk stoppe opp og tenke før det er for seint.

Når jeg ber barna mine la være å gå ut i trafikken på rødt lys, er det fordi jeg vet at det kan gå galt. Når jeg oppfordrer dem til å la være å bruke alkohol og narkotika, er det også fordi jeg vet at det kan gå galt. — Og det ville være så fryktelig trist. . . .

M.L.F.

HELGEVAKTER

07.03.-08.03: Kap. Lunde
14.03.-15.03: Res.kap. Aasen
21.03.-22.03: Kap. Lunde
28.03.-29.03: Prost Fagerli
04.04.-05.04: Res.kap. Aasen
11.04.-12.04: Prost Fagerli

Det lune hjørne

Gamlepresten pleide å ha med seg et lite timeglass på talerstolen. Og når glasset var runnet ut, pleide han å avslutte sin preken. Men denne søndagen hadde han meget på hjertet. Da glasset var tomt, snudde han det, så over brillene og smilte til menigheten: «Kjenner jeg menigheten rett, tåler den nok et glass til!»

«Eg er glad vi slepp å arrangere fyllefester»

Det er Odd Almlie som seier dette, formannen i Orkdal Idrettslag, OIL. Idrettslaget som har rundt 1.000 medlemmar, av desse ca 400 aktive, med ei omsetning i året på mellom 3 og 4 millionar kroner.

Flyt det mye alkohol i dykkar miljø?

- Nei, dersom dei aktive skal vere med å konkurrere på eit lag eller i individuelle konkurransar, går det ikkje med alkohol. Vårt opplegg er at det ikkje skal forekomme.

Somme idrettslag arrangerer «fyllefestar» for å få inn pengar. Kva meiner du om det?

- Vi arrangerer «vaksenfestar», der litt eldre folk går. Vi har musikk som denne aldersgruppa liker godt å høyre på og danse til. Dette er koselege festar som er greie å arrangere. I OIL har vi eit vedtak som seier at vi ikkje skal arrangere vanlege, offentlege festar. Det er gale når

idretten må gå den vegen for å få tak i økonomi. Moralsk er det gale. Men det er mange lag som ikkje har same muligeitane som oss til å få inntekter. Eg vil ikkje kritisere dei for mykje.

Korleis får de inn nok pengar?

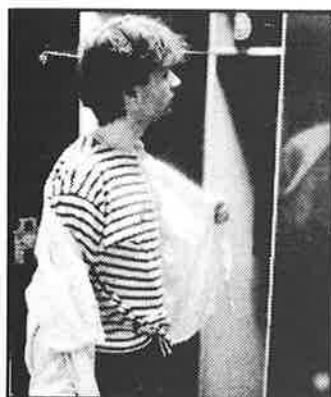
- Vi får tippemidler til utbygging av anlegga våre, kommunal støtte, som i 1991 var på kr 90.000,-, kakebord, lotteri, loddsal og ein stor dugnadsinnsats.

I vinter har det vore 13 arrangement i Knyken. Mange arrangement har vorte flytta dit p.g.a. dårlege forhold andre stader. Eg vil og seie, politikarar, les dette nøye: Hadde andre lag fått større tilskott, så kunne dei kanskje ha unngått å arrangere desse fyllefestane.

Menighetsbladet vil føye til, for eiga rekning, at det viser seg at det går an å drive eit idrettslag utan fyllefestar, og oppmodar ei som gjer det til å forsøke finne andre inntektskjelder. Ver frimodig og stå på!!

MASØ

Rusfri livsstil = et bedre liv med større livsglede

Det er bare en måte du kan være garantert å unngå alkoholproblemer på: Å leve rusfritt, påpekes det i livsstil-brosjyren «Vi lever rusfritt!» som Ansvar Varde har utgitt. Sammenlignet med folk flest, vil de 700 - 800.000 nordmenn som har valgt denne rusfrie, positive livsstilen, oppleve:

- færre tragedier,
- færre ulykker,
- færre skader,
- færre psykiske og fysiske lidelser,
- færre risikomomenter,
- færre feil i arbeid, hjem og fritid,
- færre kriminelle handlinger,
- færre sosiale misforhold,

- færre ødelagte hjem,
- mindre fravær fra arbeid.

Dermed oppnås blant annet:

- bedre oppvekstmiljø,
- sikrere trafikk,
- bedre folkehelse,
- bedre sykehusservice,
- laver samfunnskostnader,
- bedre økonomi,
- ingen fare for misbruk.

Med andre ord:

— Et bedre liv med større livsglede for den enkelte og omgivelsene, konkluderes det i Ansvar Varde-brosjyren.

Lennsmannsbetjent John Ivar Evjen

Ivrer for forebyggende arbeid

En av dem som har synspunkter på uvetting alkoholbruk er John Ivar Evjen. Han er ansatt i politiet, og bruker en del av sin arbeidsinnsats på forebyggende tiltak for barn og unge.

Han er å treffe på sitt kontor, ved denne anledningen for å bli «forhørt» av Menighetsbladets utsendte. Men han sitter såvisst ikke bare der. Han er gjerne på besøk i skoleklasser, han stiller opp på foreldremøter på skolen, han går gjerne en tur på Domusplassen på kveldstid for å komme i kontakt med ungdommene der, osv. Vi leste også nettopp hans uttalelser i lokalavisa. Lennsmannsbetjenten gjør naturligvis dette for det ligger til jobben hans. Men som han selv sier; også fordi han trives sammen med barn og ungdom, og er interessert i at de skal ha det bra.

Når det brukes så mye spalteplass på temaet alkoholmisbruk, er det naturligvis fordi det er et problem, - også i vårt lokalsamfunn.

mye mer vanlig blant unge jenter. — Et negativt utslag av kvinnefrigjøringskampen? spør han.

— Blir problemet stadig større, eller er det håp om bedring?

Evjen er ikke pessimistisk. Han har en følelse av at flere begynner å tenke over de alvorlige konsekvensene alkoholbruk kan gi. Samtidig peker lennsmannsbetjenten på det han synes har vært negativt ved utviklingen de siste årene: Fyll er blitt

—Hva må til for at alkoholmisbruket skal bli mindre.

— For det første må vi prøve å skape holdninger til problemet hos folk. Vi må tørre å innrømme at rusmisbruk er farlig. Det er ikke minst viktig at foreldregenerasjonen er seg sitt ansvar bevisst. De voksne er enten de vil det eller ikke idealer for neste generasjon. Og de vil

med sine holdninger klart påvirke sine barn og ungdom.

Evjen sier han har en følelse av at mange mennesker ikke tør ta standpunkt i ulike spørsmål. — Vær ikke bevisstløs, men finn ut hva du vil og hva du vil mene, er hans oppfordring til både unge og eldre.

— Hva med et alkoholfritt lokalmiljø?

— Det kunne jo være en ønskedrøm. Men det må en nok innse er urealistisk. Evjen er imidlertid meget positiv til alkoholfrie arrangement. Det må være et mål å gjøre slike arrangementer så attraktive at disse blir å foretrekke, mener han. Men da trengs det at folk er på banen. Med en såpass selvfølgelig plass som alkohol har i mange miljø idag, trengs det både kreativitet og innsats for å forandre på situasjonen. Det er ikke tvil om at mange foreldre er redde for ungene sine når de er ute en lørdagskveld. Derfor oppfordrer Evjen hver enkelt til å ta del i det holdningsskapende arbeid som er igang, — og selvfølgelig selv være edru slik at de kan hente hjem sine håpefulle når de har vært ute; og vise at de tar ansvar for dem.

Dette siste er et viktig anliggende for lennsmannsbetjenten når han foreldre i tale f.eks. på foreldremøter. Han er engasjert og direkte også i samtale med barn og ungdom. Han snakker et språk som folk forstår. Det synes egentlig på han at han trives med dette arbeidet.

Det forklarer han slik: Jeg kommer borti mye negativt i forbindelse med jobben, så det er skikkelig trivelig å være med i sammenhenger der ramma er konstrutiv og positiv.

M.L.F.

UTFORDRER ALLE RESSURSSTERKE TIL AVHOLDSSTANDPUNKT

Mitt avholdsstandpunkt tok jeg før jeg ble kristen. Arbeiderbevegelsen med Tranmæl og Gerhardsen i spissen lærte meg om solidaritet med de svake. Jeg har utfordret alle ressurssterke til avholdsstandpunkt. Vi kan ikke lukke øynene for de svake. Og jeg mener at de farligste alkoholbrukerne er de vellykkede, de som aldri er overstadig beruset, de som har kontroll. Disse er farlige fordi de lurer de svake til å tro at det går an å drikke med måte. Og det gjør det slett ikke for alle.

Rune Larsen, artist, til bladet Treff

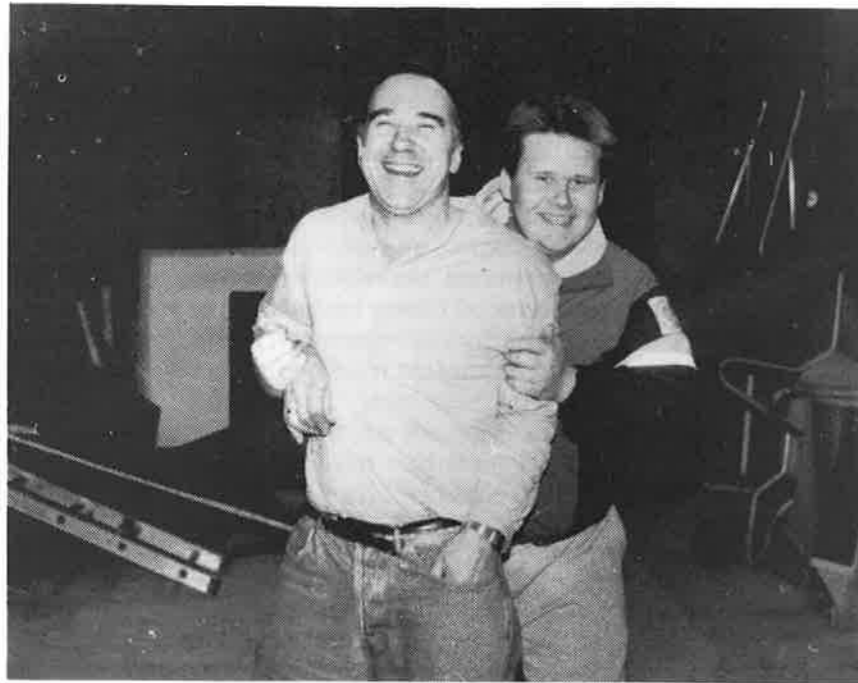
JON BOGEN arbeider for ungdom

John Bogen er lærer ved UIA ved Thamshavn. Der har han daglig kontakt med ungdom mellom 16 og 28 år. Tidligere har han også arbeidet mye sammen med og med ungdom.

Hans inntrykk er at mange ungdommer bruker fritida si på helgefesting og fyll. Dessuten synes han at hjemmebrentkonsumet i dalen er skremmende. Vi har også hatt flere ulykker her som følge av alkoholen.

John Bogen ønsker å motivere ungdom til å ha det morsomt uten rusmidler. Ungdommen må bli klar over hvorfor de drikker alkohol. Da kan de selv finne ut at de ikke trenger den. Det er dummere å sjekke en dame når du er full enn når du er deg selv, og det å drukne problemer i alkohol får dem likevel ikke til å forsvinne.

På UIA kommer Bogen i kontakt

Jon Bogen fikk hjelp av Rune Dahl til å posere for fotografen.

med ungdom. Han legger ikke skjul på sine meninger og dette virker selvsagt inn på dem han har kontakt med. Men det er vanskelig for skolen eller læreren alene å endre vaner som er dannet av venner og familie. De eller den som har problemer må selv ønske en forandring. Der nest

må de ha alternativ til å velge. Noen ungdommer bruker alkohol til å overvinne kompleksiteter med. Andre overvinner dem med hjelp av gode venner som de kan dele problemene med uten å være redd for å bli ledd ut.

A. N.

UIA, Ungdom I Arbeid

Hyttesnekkere på AMS. Fra venstre: Jon Roald Sandvik, Rune Dahl, Arild Syrstad, Frank Bye og Ronny Dragseth.

UIA, ungdom i arbeid, er et samarbeidsprosjekt mellom Orkdal kommune, arbeidsmarkedsetaten og Sør Trøndelag fylke. Prosjektet har to hovedmål: Først og fremst å gi et tilbud til ungdom som går ledig, der nest å gi opplæring i et yrke og å gi elevene kjennskap til arbeidslivet gjennom utplassering i bedrifter i nærheten.

UIA holder til på AMS. Der har de verksted for jernarbeid, trearbeid og tekstil. Her er elevene to til tre dager i uken og produktene selges til inntekt for prosjektet. I tillegg til dette har de også to til tre dagers utplassering i næringslivet.

Hver dag på senteret starter med en morgensamling. Der går praten livlig over en kopp kaffe, et glass melk og ei brødkive. Dette er verdtfullt, mener elevene. Det skaper kontakt og tilhørighet til hverandre og stedet. I tillegg har de en jobb å gå til hver dag.

A. N.

Kjempemoro uten alkohol!

Hvert år arrangerer Norges Godtemplar Ungdomsforbund kurs for 8. klassinger. I år samlet de 20 elever på Vikhammer. Fra Grøtte deltok Magnhild Aas (8A) og Heidi Kårmo (8B) for klassene sine.

Magnhild og Heidi ble valgt av klassene sine til å delta. De forteller at egentlig skulle det være ei jente og en gutt, men guttene ville ikke være med. De trodde det ble kjedelig. Det ble det absolutt ikke! Vi hadde mye moro og ble kjent med mange andre ungdom.

Dagen startet i god tid med frokost. Videre hadde de mange samlinger. På disse samlingene fortalte lederne hvor farlig alkohol kan være. Alkoholen skader kroppen, og hos noen kan ønsket om sterkere rus enn den alkoholen gir, føre til at de starter med narkotika. Noen av lederne hadde selv hatt alkoholproblemer tidligere, og de fortalte om det. Vi hadde også timer der vi arbeidet med skuespill. OG VI HADDE DET KJEMPEMORO — UTEN ALKOHOL!

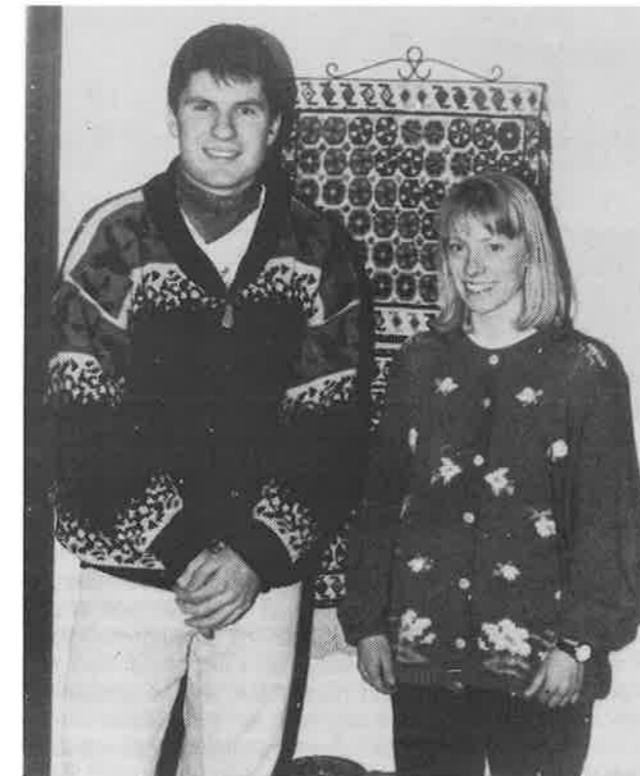
Meningen er at vi to skal bruke noen timer til å formidle videre budskapet fra NGU til klassene våre. Til dette skal vi bruke det vi lærte, både om skuespill og drama og om alkohol. De fleste 8.-klassinger er konfirmanter, og noen av oss får snart gå på fest. Da er det viktig at vi vet at vi kan ha det fint, selv uten alkohol. Til slutt en utfordring til deg som er usikker. Ta kontakt og spør. Gi deg med på et kurs eller en leir. Det er helt topp.

A. N.

Heidi Kårmo (8B) og Magnhild Aas (8A) ved Grøtte Ungdomsskole.

Her er ikke drikkepress!

Torbjørn Landmark og Line Krutvik fortalte om koret

I ungdomskoret Join Us er det heller ikke press til å drikke. Torbjørn Landmark og Line Krutvik mener at alkoholen gir en falsk trygghet. Det er troen på Jesus og støtte fra gode venner som gjør dem trygge.

Koret har mange oppgaver. Først og fremst å være vitner for Jesus, samtidig som at vi medlemmene skal ha det fint sammen. Dette er uforenelig med alkohol og fyll, og vi har det mye bedre uten, mener Torbjørn. De som har vært på en korøvelse og sett og hørt den frie og glade tonen der, skjønner det.

Det at de fleste av oss har tatt et standpunkt for avhold, gjør at vi respekterer og stoler mer på hverandre. Vi er sikre på at når vi treffer en venn, er det samme vennen som vi kjenner fra korøvelsene. Dessuten har vi også sett noe av den skaden som alkoholmisbruket er skyld i. Alkohol gjør ikke noe godt så langt som vi kan se.

Line sier, at for oss i koret er alkohol unødvendig. Vi vil ha med alle som de er. Derfor trenger vi heller ikke kunstige midler for å bli godtatt. Alle de som kommer, prøver vi å inkludere i fellesskapet. Vi er ikke alltid flinke nok, men vi arbeider for å bli bedre.

I tillegg til korøvelsene møter vi hverandre på konserter og turer. På disse turene legger vi vekt på å ha det godt sammen og å ha det morsomt. Slik blir vi godt kjent med hverandre, og hvis koret ikke har et oppdrag ei helg, så er det alltid mulig å treffe en del venner fra koret likevel. Dette mener vi er et godt og ikke minst alkoholfritt alternativ for ungdom. Så kom og Join Us da . . .

A. N.

Overlege John Langtind ved OSS:

Ingen sykehuskø i Norge — hvis alkoholen var borte

Menighetsbladet har tatt kontakt med overlege John Langtind ved Orkdal Sanitetsforenings Sjukehus for å belyse alkoholproblematikken fra en leges ståsted. Tall og opplysninger som Langtind gir oss er skremmende og tankevekkende.

100.000 sykehusinnleggelseser.

— Hvert år legges det inn på norske sykehus 100.000 mennesker på grunn av at de har nytt alkohol. Hver 4. sykehusseng er opptatt på grunn av alkoholbruk i landet vårt. Dette er meget alvorlig i dagens sykehusproblematikk. Det er ikke den ringeste tvil om at alle sykehuskøer hadde vært blåst bort om alkoholforbruket hadde blitt tatt på alvor.

Koster samfunnet 50 milliarder.

Overlege Langtind forteller videre at alkoholbruken i Norge koster samfunnet 50 milliarder kroner. Et svimlende tall.

— Det har vært mye kritikk i Norge på bruken av 7-8 milliarder til OL-byen Lillehammer. Men alkoholbruken i Norge koster det norske samfunn hvert år 7 ganger så mye. Det er faktisk rett å si at vi kunne ha hatt et skattefritt samfunn uten alkoholbruk. Hvor mange tenker over dette?

— Men er det ikke slik at samfunnet tjener på alkoholomsettingen?

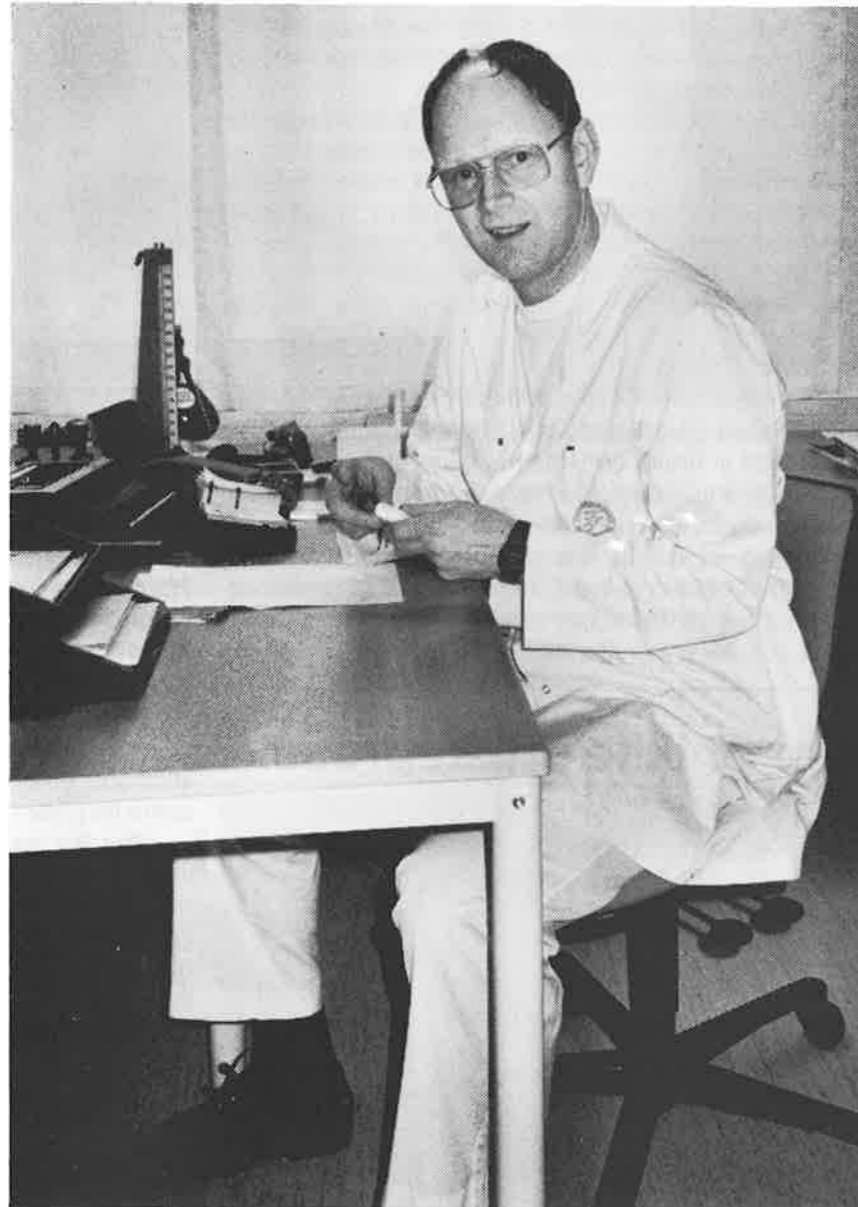
— Sludder og vås. Det er gjort beregninger som viser at for hver krone staten tjener, må den ut med 10 kroner for å reparere skadene.

Mye vold.

— Veldig alvorlig er det at det følger mye vold med alkoholen. Det er gjort undersøkelser på dette som viser at 2/3 av all vold i samfunnet vårt har sin skyld i alkohol. — Vi har fokusert mye på alvor med narkotika, hasj og aids. Det er bra, for dette er alvor. Men saken er at alkoholen er et langt større problem. All lidelse lar seg ikke registrere. Vold, oppløste ekteskap m.m.

Jeg er skuffet

— Det skuffer meg at folk forfekter et måteholdsstandpunkt. Jeg kan ikke begripe at godfolk har samvittighet til å lefle med en så ødeleggende rusgift. Alle «drikkekultur» er etter min mening ukultur. Nå på etterjulsvinteren har vi fått høre gjennom TV, det vi visste: I hjem der alkohol blir nytt, blir ungdommene lettere misbrukere. Ja, der har ungdommene lettere for å begynne med sterkere stoffer. Jeg vil på det sterkeste utfordre foreldre til å bannlyse alkohol og gå foran

med et godt eksempel og ikke bidra til å føre sin barn ut i fortvilelse. Foreldrene har med sine holdninger et veldig ansvar. Jeg har ingen tro for at måteholdslinjen er riktig. Jo da, jeg kjenner argumentene om at i de store vinlandene der det er en annen vinkultur, der er det ikke så alvorlige skader. Det er tøv. I Frankrike og Italia som vi benevner som store vinland, er alkoholskadene enorme.

Politikerne har også ansvar.

Det er meningsløst at det av våre politi-

kere blir hevdet at alkohol en del av vår kultur som vi må gi rom for og som vi for all del ikke må forby. Narkotika er forbudt. Alkoholen gjør langt større skade, men er ikke forbudt. Jeg mener at det viktigste som burde skje er dette: Sentrale personer burde gå i bresjen med et godt eksempel. Det må bli langt mer vanlig med totalavhold. I dag er det bare 15% av det norske folk som er totalavholdende. Ca 3,5 mill. mennesker i Norge bruker den ødeleggende giften alkohol. Skjønner vi alvor?

Bjørn Buan:

«Jeg begynte å drikke som 15-åring»

Bjørn Buan på Fannrem er en av de som har opplevd hvor farlig det er «å leke» med alkohol. I 13 - 14 år kjempet Bjørn med alkohol, og opplevde som 28-åring å bli fri en forferdelig last som ville ødelegge han.

opplevde alt helsvart. Ja, jeg hadde følelsen av å være et vrak. Det var en forferdelig tid som ikke minst var preget av likegyldighet.

- Hva skjedde så? Vi sitter da foran en mann som på ingen måte ser ut som et vrak. Her ser det ikke ut til at alkoholen eller narkomanien har gjort noe med mannen slik ytre sett. Noe måtte skje når alt var håpløst?

— Jo, det skjedde noe. Jeg var på camping på Tråsåvika. Der var det et team fra Sarons Dal på Sørlandet. De vitnet og hadde møter. Blant dem var det en alkoholiker som var blitt frelst og fri. — Da fikk jeg også håp om å bli fri. Noe ble skapt inni meg. Et håp. Før denne kvelden hadde jeg ikke kunnskap om at det var noen redning for meg. De kristne begynte å prate med meg og be for meg.

- Og dermed var det bare glede?

— Nei, det motsatte skjedde. Nå drakk jeg enda verre og hadde ingen hemninger. Det var som jeg måtte kjøre lina helt ut. Høsten 1975 ble jeg lagt inn på Solhaugen kurheim i Stjørdal. Et siste forsøk på å få giften ut av kroppen. Tøft. Alt helsvart. Jeg ble lagt på lukket avdeling. Jeg hadde veldig abstinens når giften uteble. Jeg hadde gitt meg selv et løfte: Nå måtte alt forandres, ellers ville jeg ta livet av meg. Jeg hadde 2 måneder på meg.

— Da det var 12 dager igjen, kom jeg i kontakt med en pasient som var blitt kristen. Han snakket mye med meg. Vi satt og snakket sammen en hel natt, og han ledet meg til Jesus den natta. Det var 1. januar 1976. Følelsesmessig var jeg knallhard. Jeg tror ikke at jeg hadde grått på 10 år. Ikke sammen med denne kristne mannen gråt jeg heller over livet mitt.

Jeg gikk tilbake til rommet mitt. Vi var blitt 2 på rommet nå. Da fikk jeg trang til å be. Jeg tok dyna over hodet og foldet hendene mine. Jeg våget ikke be høyt. Der under dyna sprakk det. Hele meg ble som i en følelsesmessig oppløsning. Underet skjedde. En kraft kom inn i armer og ben og kjentes som et elektrisk støt. Jeg så inn i en ny virkelighet. Et liv som har vært livet mitt over 15 år nå. For et liv det er å være fri og frelst hos Jesus!

- Ja, dette var underlig å høre. Smakte du aldri mer alkoholen?

— Alkoholtrangen var som blåst ut av kroppen min. Takk og lov for det. Jesus hadde gjort et stort under.

2 - 3 år senere falt jeg for fristelsen til å smake alkohol igjen. Det var på et stevne på Sørlandet. Da opplevde jeg det rare. Alkoholen smakte meg ikke. Siden har jeg aldri drukket.

Bjørn har opplevd på kroppen hvor farlig alkoholen er. Og han vil på det sterkeste fraråde ungdommer til å rote seg bort i alkohol. Nå er han opptatt med å hjelpe mennesker som roter seg bort i denne giften. Han har opprettet «Bjørns hjelpetjeneste». Og han vitner gjerne om Jesus som gjorde underet i hans liv, og som er hans beste venn.

B. Aa.

- Hvorfor startet du med å drikke alkohol?

— Da jeg var rundt 15 år hadde jeg angst. Det vil si at jeg var veldig genert, og alkoholen hjalp meg til å være mer fri. Ja, den tok faktisk bort angsten. Men saken var den at jeg måtte bare ha mer og mer. Og i 3. realskoleklasse brøt jeg sammen. Nå hjalp ikke alkoholen lenger. Jeg var utafør en hel vinter. Men kom meg til hektene igjen.

- Og dermed var det slutt på alkoholen?

— Å nei, nå dro jeg til sjøs. Det ble et tøft miljø. Så svak som jeg var, ble dette for hardt. Jeg drakk en god del og ble avhengig, — måtte ha alkohol for å kunne fungere. Og når en først er blitt avhengig er en solgt.

Da jeg var rundt 22 år gammel tok jeg kontakt med en psykiater. Jeg fortalte om mine psykiske problemer, og dermed skrev han ut blåresept på 300 beroligende tabletter. Dette ble faktisk en fantastisk hjelp for meg første tiden. Det var forunderlig å kunne fungere normalt igjen. Men så fikk jeg igjen gjøre en bitter erfaring. Skulle jeg fungere normalt, måtte jeg ta flere og flere tabletter. Etter 2 år var jeg både alkoholiker og narkoman på beroligende tabletter. — Nå gikk det nedover bakken med stormskritt. Jeg nådde snart bunnen, der jeg

Moderat alkoholbruk helseskadelig

De rent medisinske skadene av alkoholbruk har vært fraværende i den norske alkoholdebatten de siste årene. Jeg håper NRKs program, som viste at man pådrar seg skader allerede ved moderat forbruk, kan rette søkelyset på dette.

Det er instituttsjef Jørg Mørland (bildet) ved Statens rettskikologiske institutt som sier dette til Vårt Land. Mørland er

en av de fremste ekspertene i Norge på helseskader av alkohol. Både han og faglig rådgiver i Avholdsfolkets Landsnemnd (AL), Helge Kolstad, fremholder overfor Vårt Land at resultatene som ble presentert i det australske TV-programmet forrige tirsdag lenge har vært godt kjent gjennom utstrakt internasjonal forskning.

En glemt gruppe

Vi fortviles over at mennesker går til grunne i alkohol. Største smertebærere blir ofte glemt: De pårørende. Alle de som har som oppgave å være i nærkontakt og prøve og være til hjelp for de pårørende til en alkoholiker ser et hav av smerte og fortvilelse. Her er massevis av håp som er gått i stykker.

Blanding av kjærlighet og fortvilelsen av selv å gå til grunne, påfører mange pårørende store psykiske problemer.

I Trondheim er det opprettet et kontor og en forening for de pårørende til alkoholskadde. Dette kontoret og denne forening har vært til enorm hjelp for mange.

Trenger noen kontakt der, vil Kirkekontoret være behjelpelig med å formidle kontakt.

Aksjonsdag for Kirkens Nødhjelp:

BRØD FOR VERDEN

Orkdals-menighetene samlet inn ca 60.000 kroner til Kirkens Nødhjelps arbeide i fastetiden i fjor. Det ble 5 - 6 kroner pr. innbygger. Hver eneste krone kommer veldig godt med for mennesker som mangler det meste. Tenk for 150 kroner kan en mette en hel familie i 1 måned!

Så er vi spente på om det kan bli et flott resultat også dette året.

Alle husstander vil få besøk av de nesten 100 konfirmantene i Orkdal i aksjonsuka like før påske. Om noen ikke er hjemme er det bare å ta kontakt med Kirkekontoret, og derfra vil gaven bli brakt videre.

Tirsdag 7. april kl 18.00: Alle husstander i Orkdal

Tirsdag 7. april kl 18.00: Alle husstander i Orkland

Torsdag 9. april kl 18.00: Alle husstander på Orkanger

Torsdag 9. april kl 18.00: Alle husstander på Geitastrand.

BRØD FOR VERDEN 25 ÅR

SNACKS

Når vi er sultne spiser vi mat. Når vi bare har lyst på noe godt, spiser vi snacks. Tenk om de som opplever virkelig sult fikk vite hva slags matvaner vi har.

Postgiro Bankgiro **100**

BRØD FOR VERDEN 25 ÅR

Kirkens Nødhjelp Fasteaksjonen

150 KRONER

held til eit lite stykke indrefilet i Noreg. I Afrika er det nok til å mette ein heil familie i ein måned.

Postgiro Bankgiro **100**

BRØD FOR VERDEN 25 ÅR

Kirkens Nødhjelp Fasteaksjonen

ORBLÅSMO
7300 ORKANGER - TLF. 074 / 80 233
TOYOTA KVALITET SERVICE

MAGNE STAVELI & Co.
Orkanger. Tlf. 80 065

OTI-Blomster
Tidl. Orkanger Gartneri
Tlf. 80 348

Bøndernes Salgslag
Fannrem - tlf. 85 438

CUBUS
Orkdal Kjemiske Renseri

Dørdal & Sønner A/S, 7310 Gjølme
Utfører alt i betong og tre.
Aut. entreprenør - tlf. 81372/80797

OLAV EILERTSEN
Transport Inn - Utland
Tlf. 82 255

Orkdal Sparebank
Tlf. 074-80 999

EL-KONTAKT
Tlf. 85 484
Elektrisk installasjon

ERIKSEN SPORT A.S.
Tlf. 80 349

Størseth Ur & Optikk as
Orkedalsveien 67, 7300 Orkanger
Tlf. 074 - 82 250

FANNREM FARVEHANDEL A.S.
Gulvbelegg, tepper, maling
Gardiner. Tlf. 85 332

A. TODALS Eftf.
Sport - Jakt - Fiske
Tlf. 80 278

Gjølme Sementvarefabrikk
Tlf. 80 393

Orkel Maskiner og redskaper fra
Joh. Gjønnes Mek. Verksted A.S.
Jemindustri A.S.

Gullsmed RØHME
TLF. 80191 - ORKANGER SENTRUM

Orkdal Begravelsesbyrå
tidl. Hoff Begravelsesbyrå eftf.
tlf. 85 641, - 7320 Fannrem

Godt utvalg i garn, baby- og barneutstyr i OTI-senteret og Orkdalsv.
H. HUKKELÅS

Fotograf
J. Sødahl
Tlf. (074)80259, Orkanger

ROBERT KNUDSEN
Stoffer og dameklær
Tlf. 80 566

Nik. Konstads Bokhandel
7301 Orkanger - tlf. (074) 81 001

Dagny Korsli Eftf.
7300 Orkanger - Tlf. (074) 82 810

FOTOGRAF KVARSNES
Orkanger - tlf. 81 034

Kvernmo Bruk A.S.
Trelast, byggvarer, paller,
Tlf. 81 322

Malerstua Orkanger
Tlf. 80 440

J. ROSTAD
Bakeri & Konditori A.S.
Tlf. 80 146

Brødrene Lie
Orkanger - tlf. 80 127

ARNE K. MO - Fannrem
Tlf. 85 811

EBA INSTALLASJON
Orkanger - tlf. 80 455

ORKLA BRANNKASSE
- Forsikring
- Finansiering

ORKLA EGG A.S.
7320 Fannrem
Tlf. 89600

ROSTAD MØBLER A.S.
Stort utvalg
Telefon 80 235, Orkanger

ORKLA S-LAG
HOVEDKONTOR TLF. 80 200

Orkanger Ur og Optikk a/s
Ur - briller - høreapparater
Tlf. (074) 80 195 - Orkanger

ORKDAL FARGE OG INTERIØR
Tlf. 80 357

ORKDAL GLASSINDUSTRI
Innramming av bilder, broderi
Rammelister. Tlf. 80 290

KÅRE H. JENSSEN
Aut. rørlegger
Tlf. (074) 81 296 - Priv. 81 296
Orkedalsveien 73 - 7300 Orkanger
Bankgiro nr. 4270.08.31617

Solligård
elektriske
UTSTYRSFORRETNING
TLF. (074) 80 238 - POSTB. 58, 7301 ORKANGER

A.L. Trøndelag Meieri
Avd. Orkdal. Vi anbefaler vår
mjølk og mjølkprodukter.

ORKDAL SAG & HØVLERI
Fannrem
Tlf. 85 265

ORKDAL SYNDUSTRI
Skotøy, Fannrem
Tlf. 85 380

Orkdal Vame - og Sanitær A.S.
Fannrem. Tlf. 85 393

Orkla Exolon AS KS
7301 ORKANGER

G-SPORT OTI AS
SPORT
G-SPORT OTI AS, POSTBOKS 192, OTI-SENTERET, 7301 ORKANGER

Orkla Shipping og Trading A.S.
7300 Orkanger
Tlf. 81395 - 81585 Telex 55319

EINAR NØSEN & CO.
Tlf. 85 197 - Fannrem

PEPPITA BREAKHOUSE

Forming - Hobby
Formingsmateriell - Leker -
Kontorrekvisita
Tlf. 81 057

det skjer i menigheten

GEITASTRAND MENIGHET

Tirsdag 24/3 kl 17.00 Barnegospel Geitastrand m.h.hus
Tirsdag 7/4 kl 17.00 Barnegospel Geitastrand m.h.hus
Torsdag 9/4 kl 18.30 Fasteaksjon. Bøsseinnsamling.

ORKDAL MENIGHET

Søndag 29/3 kl 11.00 Møte og søndagsskole Stokkhaugen bedeh.
Søndag 29/3 kl 16.00 Årsmøte i Orkdal fellesfor. for NMS Sølberget beehus
Taler: Åge Søsveen
Mandag 30/3 kl 20.00 Misjonsgruppe Ola Sjømæling
Onsdag 1/4 kl 19.30 KVT-møte. Soknepr. Sigbjørn Aae Misjonshuset
Søndag 5/4 kl 11.00 Utfartsdag for Orkdal menighet Fjellkirka
Tirsdag 7/4 kl 18.00 Fasteaksjon. Bøsseinnsamling.

ORKANGER MENIGHET

Onsdag 11/3 kl 19.00 Santalmisjonsbasar. Misj.besøk. Menighetshuset
Fredag 13/3 kl 19.00 Ungdomsmøte Menighetshuset
Søndag 15/3 kl 18.00 Menighetens årsfest Menighetshuset
20. - 22. mars Bibelhelg Indremisjonen Menighetshuset
Onsdag 1/4 kl 19.00 Årsmøte for Menighetshuset Menighetshuset
Torsdag 9/4 kl 18.00 Innsamling av fastebøsser v/konf. Menighetshuset
Søndag 12/4 kl 11.00 Utfartsdag for Orkanger menighet Fjellkirka

ORKLAND MENIGHET

Søndag 15/3 kl 19.30 Menighetens årsfest Svorkmo misjonshus
Onsdag 18/3 kl 20.00 Indremisjonsmøte Åse og John K. Lium
Torsdag 19/3 kl 11.00 Eldretreff Svorkmo misjonshus
Fredag 10/4 Husbasar Svorkmo misjonshus

Vil gå i kirka

15.03. - 2. s. i faste

ORKDAL KIRKE kl 11: Familiegudstjeneste ved res.kap. Aasen og Jostein Landrø. Barnas Misjonsdag. Fjellspiren deltar. Offer til NMS.

ORKANGER KIRKE kl 11: Familiegudstjeneste ved kap. Lunde og kateket Solheim. Utdeling av NT til 4. kl. Offer til Bibelmisjonen.

22.03. - Marias budskapsdag

ORKDAL KIRKE kl 11: Høymesse ved prost Fagerli. Offer til menighetsarb.

GEITASTRAND KIRKE kl 11: Høymesse ved res.kap. Aasen. Offer til Santalmisj. Kirkebuss.

ULVÅSHYTTA kl 12: Gudstjenestlig møte ved kap. Lunde.

MOE KIRKE kl 15: Storfamiliegudstjeneste ved res.kap. Aasen. Offer til menighetsarbeidet.

29.03. - 4. s. i faste

ORKANGER KIRKE kl 11: Høymesse ved prost Fagerli. Nattverd. Offer til orgelaksjonen.

ORKDAL KIRKE kl 19: Forbønnsgudstjeneste ved prost Fagerli.

05.04. - 5. s. i faste

SØVASSKJØLEN FJELLKIRKE kl 11: Familiegudstjeneste ved res.kap. Aasen. Utfartsdag for Orkdal menighet.

MONSET FORSAMLINGSHUS kl 15: Gudstjenestlig møte ved res.kap. Aasen. Offer til menighetsarbeidet.

12.04. - Palmesøndag

ORKDAL KIRKE kl 11: Høymesse ved prost Fagerli. Offer til Kirkens Nødhjelp.

SØVASSKJØLEN FJELLKIRKE kl 11: Familiegudstjeneste ved kap. Lunde. Utfartsdag for Orkanger menighet. Offer til Fjellkirka.

SPEKTERS GANG

DØPTE

ORKDAL:

26.01: Silje Larssen
Mari Welde Gjønnes
Roger Krokdal Værnes
16.02: Ståle André Ustad
Ørjan Sanden
Mia Holhjem Almlie
Petter Aunemo Mælen
Helene Vollum (døpt i Børsa kirke)

ORKANGER:

26.01: Kristoffer Lækken
Simon Elshaug

DØDE

ORKDAL:

15.01: Helga Morken f. 1907
16.01: Anders Sundli f. 1912
20.01: Magne Fkli f. 1919
23.01: John O. Sundli f. 1906
26.01: John Arthur Torgersen f. 1904
01.02: Peder Kvåle f. 1903
10.02: Lars O. Svinsøy f. 1902
11.02: Geir Hansen Løfshus f. 1938

ORKANGER:

21.01: Oline Øberg f. 1920

ORKLAND:

15.01: Ole Svorkdal f. 1898
12.02: Liv Opøien f. 1917

MENIGHETSDATA

Åpningstider Kirkekontoret:

Tirsdag - fredag kl 10 - 14.
Prestene: Tirsdag - fredag kl 10 - 12.
Kateket: Tirsdag og fredag kl 10 - 12.

Telefoner:

Kontoret: 86 166
Prost Fagerli: 85 142
Res.kap. Aasen: 84 188
Kapellan Lunde: 81 044
Kateket Solheim: 86 279
Kirkeverge Rask: 86 267
Organistene Barbara og Piotr: 81 146

Kasserer Orkdal Menighetsblad:

Georg Ofstad, Geitastrand, 7300 Orkanger. Postgiro: 0802 3268729.

Ekspedisjon:

Tore Høston, 7330 Svorkmo.